

کمالوندی در نشست خبری اعلام کرد؛

آغاز گام سوم کاهش تعهدات برجام / رفع محدودیت‌های پژوهشی هسته‌ای

سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: گام سوم کاهش تعهدات برجام روز گذشته بنا به دستور رئیس‌جمهور رئیس شورای عالی امنیت ملی آغاز شد.

به گزارش گروه سیاسی ایسکانیوز، بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی صبح امروز (شنبه) در نشست خبری ضمن تشریح گام سوم کاهش تعهدات برجامی ایران، گفت: گام سوم کاهش تعهدات برجام روز گذشته بنا به دستور رئیس‌جمهور رئیس شورای عالی امنیت ملی آغاز شد و اعلام کردند که سازمان انرژی اتمی مکلف است بر اساس نیازهای فنی بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های برجامی فعالیت‌های علمی و پژوهشی هسته‌ای را آغاز کرده و شتاب بخشد.

وی گفت: فعالیت‌های تحقیق و توسعه ایران از سال ۵۳ شروع شد و پس از انقلاب هم با تغییراتی همراه بود. ساخت تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم خنداب، اصفهان و دیگر موارد باعث شد دشمنان نسبت به برنامه‌های هسته‌ای ایران حساس باشند.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی بیان کرد: از آغاز دهه نود، توسعه تکنولوژی‌های جدیدی همچون کوانتوم را در دستور کار قرار دادیم. در برجام هم سازمان تلاش کرد سطح غنی‌سازی به نحوی باشد که پاسخگوی نیازهای تاسیسات هسته‌ای کشور باشد.

وی ادامه داد: بعد از پیروزی انقلاب تا دهه ۶۰ تحولات و تغییر ساختارهای سازمان انرژی اتمی صورت گرفت و عملاً از ابتدای دهه هفتاد بود که چرخه سوخت هسته‌ای در برنامه سازمان انرژی اتمی قرار گرفت.

کمالوندی گفت: اقدامات صنعت هسته‌ای ایران، تولید و غنی‌سازی اورانیوم ۴ درصد و بعد از آن ۲۰ درصد بود یعنی زمانی که به ما ندادند خودمان بیشتر تولید کردیم.

وی با بیان اینکه غنی‌سازی اورانیوم باید به میزانی باشد که نیازهای کشور را رفع کند، گفت: با توجه به نگاه بلند مقام معظم رهبری به این صنعت و حمایت‌هایی که همواره از سازمان انرژی اتمی داشتند موجب پیشرفت این صنعت شده است.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: بعد از برجام عملاً با بدعهدی‌هایی مواجه شدیم و طرف مقابل تعهداتی را که باید انجام می‌داد را انجام نداد، لذا با مشکلاتی مواجه شدیم که عمده به خروج آمریکا از برجام در اردیبهشت ماه سال گذشته برمی‌گردد.

وی افزود: آمریکایی‌ها فشارهای زیادی را به جمهوری اسلامی ایران و به کشورهای دیگر وارد کردند تا همکاری‌های خود را با ایران به حداقل ممکن برسانند. بر این اساس بود که نظام تصمیم گرفت در وضعیت عدم تعادل بین تعهدات و حقوق جمهوری اسلامی، یک توازن ایجاد کند تا طرف مقابل به مسیر اجرای تعهدات خود برگردد و حقوق و جمهوری اسلامی را رعایت کند.

کمالوندی گفت: ضمیمه ۱۲ برجام تعهدات ایران و طرف مقابل را بررسی می‌کنند و برای کاهش تعهدات باید بر ضمیمه یک تمرکز کنیم،

ضمیمه یک ۱۲۲ صفحه است که می‌توان آن را در هشت موضوع اصلی تقسیم‌بندی کرد.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی اظهار داشت: هشت موضوع اصلی تعهداتی در مورد راکتور آب سنگین اراک خنداب است که در خصوص عدم باز طراحی و عدم اجرای راکتور قبلی و باز طراحی آن است.

وی ادامه داد: سطح میزان غنی سازی از ۳.۶۷ درصد را در گام دوم کنار گذاشتیم. در گام اول تعهدات ایران، برای عرضه ذخایر ۳۰۰ کیلو و ۱۳۰ تن آب سنگین به بازارهای بین المللی را کنار گذاشتیم. بازطراحی سوخت مصرف شده به موضوع گام دوم مربوط است.

کمالوندی گفت: تحقیق و توسعه موضوع گام سوم است. امروز سه موضوع باقی مانده است. یک فردو، دو، میزان ذخایر که عملاً تعهد در مورد این موضوع را کنار گذاشته‌ایم، و سه، نظارت‌ها و دسترسی‌های سازمان انرژی اتمی یا شفاف‌سازی.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: ما در موضوع شفاف‌سازی فعلاً بنابراین داریم که در این حوزه ورود نکنیم و تعهدات ایران در خصوص شفاف‌سازی کمافی سابق اجرا خواهد شد.

کمالوندی گفت: بنابراین از این ۸ موضوع [راکتور آب سنگین، کارخانه تولید آب سنگین، بازفرآوری سوخت مصرف شده، غنی سازی در ظرفیت و سطح، تحقیق و توسعه، فردو، میزان ذخایر و نظارت و دسترسی آژانس]، عملاً چهار و نیم موضوع را انجام داده‌ایم. در مورد ظرفیت و سطح غنی سازی عملاً سطح غنی‌سازی را کنار گذاشته‌ایم و ظرفیت آن به تعداد سانتریفیوژها مربوط می‌شود و از سوی دیگر موضوعاتی که باقی مانده‌اند خیلی مختصر است.

وی تأکید کرد: این نشان می‌دهد که در مذاکرات نحوه تعهدات به گونه ای بوده است که مشکلی ایجاد نکند و همانطور که آقای صالحی بارها گفته اند متأسفانه بنا به ملاحظات سیاسی، عده‌ای از این نکته غفلت می‌کنند. صنعت هسته ای حتی در قالب برجام به اهداف بلندمدت خود خواهد رسید کما اینکه در ابتدای اجرای برجام با توجه به فرمایشات رهبری که شرط کرده بودند که باید کار در انتهای ۱۵ سال مشخص باشد و غنی سازی نیز پاسخ نیازهای کشور را بدهد و حداقل ۱۹۰ هزار سو تولید شود، ما برنامه ۱۵ ساله را برای توسعه و پیشرفت سازمان انرژی اتمی تا ۲۷۰ هزار سو و قابل پیشرفت تا یک میلیون سو را ارائه دادیم.

کمالوندی ادامه داد: تغییرات در بحث تحقیق و توسعه حرکت به سمت یک میلیون سو را تسهیل می‌کند. ما پیشرفت به سمت ۲۷۰ هزار سو را به راحتی با برنامه برجام می‌توانستیم محقق کنیم اما اینکه چقدر به سمت یک میلیون سو برویم، بستگی به این دارد که چه مقدار تغییرات در اجرای برجام بدهیم.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: تحقیق و توسعه از بندهای ۳۲ تا ۴۳ و بند ۸۱ است. در واقع بند ۸۱ روش غنی سازی غیر از سانتریفیوژهای گازی است. سانتریفیوژهای موجود و روش‌های جداسازی برای رسیدن به ایزوتوپ‌های ۲۳۵ اورانیوم است که عمده کار اقتصادی دنیا برای این مبنا انجام می‌شود اما روش‌های دیگری نیز وجود دارد که لزوماً اقتصادی نیست.

وی گفت: جمهوری اسلامی در این مورد خاص پذیرفته بود که این کار را فعلاً در چارچوب سانتریفیوژهای گازی انجام دهد.

کمالوندی گفت: در مسیر غنی سازی عملاً می‌توانیم بگوییم که هیچ محدودیتی برای ما وجود نداشته است، به این دلیل که برنامه‌ها بر

اساس یک بازه زمانی بلندمدت و با روش های جدید در نظر گرفته شده بود.

وی با اشاره به اینکه روش های گذشته مهندسی معکوس و زمانبر بود، افزود: ماشین های ۱، ماشینی نبود که ساخت ایران باشد، بلکه ریشه آن هلندی است و سپس به پاکستان رفته و بعد به ایران آمد و ماشینی که شما خودتان می سازید، حتما نیاز به مستندسازی دانش دارد.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی اظهارداشت: مستندسازی دانش یکی از کارهایی است که در دنیا انجام می شود و بر این اساس تاکنون ما هزاران سند برای هر یک از این سانتریفیوژها ایجاد کرده ایم که کار بسیار عمیق و بزرگی است.

کمالوندی ادامه داد: در واقع اگر مقداری زمان برای رسیدن به آن اهداف بلندمدت بیشتر شده است، کیفیت هم افزایش پیدا کرده است، در حالی که در گذشته به دلیل آنکه سرعت در این زمینه مهم و بحث مهندسی معکوس مطرح بود، عملا وارد فرآیند مستندسازی که زمانبر است، نمی شدند اما در حال حاضر همه تحقیقات به هر شکلی که انجام می گیرد، باید مستندسازی و با یکدیگر مقایسه شود.

وی با اشاره به چهار اقدامی که امروز در راستای کاهش تعهدات برجامی ایران انجام شده است، گفت: اولین مورد مربوط به بند ۳۹ است مبنی بر اینکه تولید محصول غنی سازی و ماشین های نسل جدید و عدم اختلاط پسماند و محصول این زنجیره ها که این موضوع بسیار مهم است.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ادامه داد: پیش از کاهش تعهدات برجامی، اگر هر یک از ماشین های پیشرفته ما در عمل غنی سازی می کردند، محصولشان را دوباره برمی گرداندند و خوراک و محصول را دوباره با یکدیگر مخلوط می کردند و تبدیل به اورانیوم طبیعی می شد اما از این به بعد این اتفاق نمی افتد، به این معنا که ماشین های سانتریفیوژ ما در همان حال که توسعه می یابند، به انباشت ذخایر ما هم کمک خواهند کرد.

کمالوندی تصریح کرد: ظرفیت این ماشین ها چندین برابر ماشین هایی است که فعلا نصب شده و بر این اساس صدها و بلکه در برخی از جاها بیشتر از هزار ماشین در حال نصب به افزایش ذخایر ما کمک خواهند کرد.

وی با تاکید بر اینکه این اقدام از روز گذشته انجام و امروز به آژانس بین المللی انرژی اتمی اعلام شد، گفت: تولیدات تحقیقاتی به ذخایر ما افزوده می شود.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی افزود: همچنین ماشین ۶ قرار بود در ابتدای سال یازدهم گازدهی شود که گازدهی آن را آغاز کرده ایم.

کمالوندی ادامه داد: راه اندازی زنجیره ۲۰ تایی ماشین ۴ که موضوع بند ۳۵ ضمیمه یک است و قرار بود ابتدای سال یازدهم این کار عملا انجام شود که این کار هم عملا انجام شده است. زنجیره ۲۰ تایی ماشین ۴ هم آغاز به کار کرده است و تولیدات آن به ذخایر اضافه می شود.

وی گفت: همچنین ماشین ۶ به صورت زنجیره ۲۰ تایی، قرار بود آبان ماه به بعد گازدهی شود که ما گازدهی آن را از روز گذشته آغاز کردیم و زنجیره ۳۰ تایی را هم در برنامه بعدی خود داریم.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی با اشاره به اینکه چهار اقدام مذکور عملاً آغاز شده است، گفت: همچنین چهار اقدام دیگر در دستور کار داریم که اگر انجام شود، عملاً در حوزه غنی سازی هیچ تعهد دیگری باقی نمی ماند.

کمالوندی تصریح کرد: دو مورد از آن تعهدات در ماه آینده انجام خواهد شد مبنی بر راه اندازی زنجیره میانی ماشین ۲ که موضوع بند ۳۲ ضمیمه ۱ و مورد بعدی راه اندازی زنجیره ۱۰ ماشین ساتریفیوژ ۵ که گازدهی آن باید از سال یازدهم یعنی هفت سال دیگر آغاز می شد.